

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce: **S. S.**
bytem X
zastoupený advokátkou JUDr. Světlanou Kazakovou
se sídlem Týnská 21, Praha 1

proti

žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2022, č. j. MHMP 1851405/2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Obsah žaloby

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a bylo potvrzeno Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

rozhodnutí Úřadu městské části Praha 14 ze dne 27. 7. 2022, č. j. UMCP14/22/29813/OSAP/RUZ. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci dle § 12 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů, zrušen údaj o místě trvalého pobytu na adrese X, neboť žalobci zaniklo užívací právo k bytu ve vlastnictví třetí osoby a předmětný byt od 5. 2. 2022 fakticky neužíval, přičemž návrh na zrušení tohoto údaje podal vlastník předmětného bytu.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že žalovaný posuzoval skutková zjištění v rozporu se zákonem č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „starý občanský zákoník“). Dle napadeného rozhodnutí zaniklo užívací právo k předmětnému bytu, ve skutečnosti však výpověď z nájmu zanikl jen nájemní vztah. Žalobci dle § 712 odst. 5 starého občanského zákoníku přetrvávalo právo předmětný byt užívat, a to do doby, než mu bude poskytnuto přístřeší. Protože žalobci přístřeší poskytnuto nebylo, neměl povinnost předmětný byt vyklidit.
3. Žalobce nesouhlasil se závěry žalovaného stran skutkových zjištění, že „[n]eužívání bytu S. je patrné z předloženého spisu, zejména z vyklizení předmětného bytu dne 5.2.2022 stěhovací firmou za přítomnosti Policie ČR, při kterém byly vyměněny vstupní dveře i zámek.“. Žalobce uvedl, že dne 5. 2. 2022 v cca 10 hodin vlastník předmětného bytu zazvonil u dveří a když je žalobce neotevřel, byly vypáčeny a bylo provedeno svévolné násilné vyklizení. Žalobce volal na Policii ČR, ta mu však ochranu neposkytla, protože se spokojila s informací vlastníka předmětného bytu, že si coby vlastník může počínat podle svého uvážení. Následně Obvodní ředitelství policie Praha III vyhodnotilo jednání přivolaných policistů jako nesprávné, neboť k vyklizení bytu je oprávněn pouze exekutor v exekučním řízení.
4. Žalovaný ignoroval námitky žalobce, že vlastník předmětného bytu měl v souladu s § 712 odst. 5 starého občanského zákoníku povinnost poskytnout žalobci přístřeší. Bylo na vlastníkově předmětného bytu prokázáno, že žalobci přístřeší poskytl, ten však žádný důkaz nepředložil. Pokud by vyklizení předmětného bytu bylo provedeno v souladu se zákonem, tedy k tomu oprávněnou osobou, pak by se postupovalo v souladu s § 344 občanského soudního řádu a žalobci by bylo předáno náhradní obydlí. Jestliže by žalobce odmítl náhradní obydlí převzít, byly by klíče uloženy u soudu nebo orgánu obce. Správní orgány tak měly od vlastníka předmětného bytu požadovat důkaz, že žalobci předal náhradní obydlí, v daném případě přístřeší, případně že klíče od náhradního obydlí uložil u soudu nebo orgánu obce. Nebylo tak prokázáno, že žalobci zaniklo právo předmětný byt užívat.
5. Nad rámec práv uvedených v § 12 odst. 1 zákona o evidenci obyvatel bylo dotčeno žalobcovo právo na nedotknutelnost obydlí zaručené čl. 12 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Právo na respektování obydlí je garantováno rovněž v čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalovaný coby správní orgán demokratického právního státu nemohl učinit závěr, že byly splněny podmínky dle § 12 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o evidenci obyvatel, poněvadž byly splněny na základě zásahu do základních práv a svobod žalobce.

Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, přičemž úvodem odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
7. Z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 7. 8. 2020, č. j. 27 C 30/2020-71, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 1. 12. 2020, č. j. 51 Co 351/2020-107, ve věci vyklizení předmětného bytu do 15 dnů od zajištění přístřeší vyplývá, že užívací

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

právo žalobce zaniklo na základě výpovědi z nájmu bytu ze dne 1. 11. 2013. Proti této výpovědi podal žalobce předtím žalobu na určení neplatnosti, která byla zamítnuta rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 9. 9. 2019, č. j. 17 C 7/2014-202, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2020, č. j. 53 C 393/2019-233. Žalobce není nájemcem předmětného bytu a ode dne vykonatelnosti rozsudku zamítajícího žalobu na určení neplatnosti výpovědi z nájmu předmětný byt užívá bez právního důvodu.

8. Z usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2021, č. j. 55 Co 342/2021-89, pro vyklizení bytu a peněžité plnění, jímž bylo potvrzeno usnesení Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 24. 8. 2021, č. j. 78 EXE 784/2021-70, kdy soud zamítl návrh žalobce na odklad provedení exekuce a na zastavení exekuce, je zcela zřejmé zajištění přístřeší pro žalobce vlastníkem předmětného bytu. Podmínka zániku užívacího práva žalobce k předmětnému bytu tak byla naplněna.
9. Neužívání předmětného bytu žalobcem je patrné zejména z vyklizení předmětného bytu dne 5. 2. 2022 stěhovací firmou za přítomnosti Policie ČR, při kterém byly vyměněny vstupní dveře i zámek. Na tom nic nemění ani skutečnost, že žalobce proti provedení způsobu vyklizení podal žalobu na ochranu před vypuzením z držby, o které bylo odvolacím Městským soudem v Praze rozhodnuto usnesením ze dne 8. 6. 2022, č. j. 55 Co 151/2022-32, tak, že se žaloba zamítá.
10. K provedení způsobu vyklizení, resp. k dotčení práva na nedotknutelnost obydlí žalovaný konstatoval, že způsob, jakým byl předmětný byt vyklizen, nepřísluší posuzovat správním orgánům. Z odůvodnění usnesení sp. zn. 55 Co 151/2022 přitom vyplývá, že zásah vlastníka předmětného bytu do nedotknutelnosti obydlí žalobce je akceptovatelný.

Replika žalobce

11. V replice žalobce odkázal na vyjádření Ministerstva vnitra, které označil za veřejnou listinu, ze dne 12. 1. 2023, č. j. MV-137823-6/P-2022, k žalobě žalobce o náhradu nemajetkové újmy. Ministerstvo vnitra v něm uvádí, „že nerozporuje, že pan T. nezajistil při vystěhování žalobci přístřeší [...] Pan T. si byl tedy vědom, že jeho jednání může mít trestněprávní a občanskoprávní dopad [...] se pan T. rozhodl, že pro něho bude fakticky lepší žalobce nechat vystěhovat svépomocí a čelit trestnímu stíhání a případné občanskoprávní žalobě.“. Žalovaný se proto mylí v tom, že vlastník předmětného bytu provedl vyklizení v souladu se zákonem. Dále, žalovaný zakládá své tvrzení, že žalobci bylo zajištěno přístřeší, na potvrzení vydaném společností Ubytovna Zvonařka s.r.o., jež je nepravdivé.

Jednání před soudem

12. Při jednání dne 12. 6. 2023 žalobce i žalovaný setrvali na svých procesních stanoviscích (žalobce předložil písemné shrnutí), odkázali na svá písemná podání a shrnuli svou argumentaci. Žalobce zejména rozporoval důkazy předložené soudům v řízení ve věci vyklizení předmětného bytu a dostatečnost dokazování v řízení o žalobě na ochranu před vypuzením z držby. Žalovaný zdůraznil, že rozhodoval na základě pravomocných rozhodnutí civilních soudů.
13. Soud zamítl důkazní návrhy žalobce: vyjádření společnosti Ubytovna Smíchov ze dne 5. 8. 2021; potvrzení o zajištění přístřeší společnosti Ubytovna Zvonařka s.r.o. ze dne 16. 2. 2021; sdělení společnosti Bělehradská 185 s.r.o. ze dne 22. 2. 2022; výpis z obchodního rejstříku společnosti Bělehradská 185 s.r.o.; výslech Chasana Albogačijeva, jednatele společnosti Bělehradská 185 s.r.o.; rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 sp.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

zn. 27 C 30/2020; vyjádření Ministerstva vnitra ze dne 12. 1. 2023, č. j. MV-137823-6/P-2022, v řízení u Obvodního soudu pro Prahu 7, sp. zn. 18 C 175/2022; e-mailová komunikace mezi zástupkyní žalobce a zástupcem vlastníka předmětného bytu z 24. – 26. 5. 2023. Soud má provádění těchto důkazů za nadbytečné, neboť pro rozhodnutí věci postačuje obsah správního spisu (některé důkazy jsou ostatně jeho součástí), přičemž v podrobnostech odkazuje níže. Žalobce výslovně uvedl, že jiné důkazy nenavrhuje.

Posouzení žaloby soudem

14. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejíc přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Podle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel *oblašovna rozhodne o zrušení údaje o místu trvalého pobytu, zaniklo-li uživatelské právo občana k objektu nebo vymezené části objektu, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako místo trvalého pobytu občana a neuváděl-li občan tento objekt nebo jeho vymezenou část.*
16. Podle § 12 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel *oblašovna rozhodne o zrušení údaje o místě trvalého pobytu podle odstavce 1 písm. c) jen na návrh vlastníka objektu nebo jeho vymezené části nebo na návrh oprávněné osoby uvedené v § 10 odst. 6 písm. c). Navrhovatel je v takovém případě povinen existenci důvodů uvedených v odstavci 1 písm. c) oblašovně prokázat.*
17. Soud konstatuje, že správní orgány své závěry postavily na pravomocných rozhodnutích civilních soudů, z nichž dle názoru správních orgánů vyplývá, že uživatelské právo žalobce k předmětnému bytu zaniklo, přičemž byla splněna i žalobcem rozporovaná podmínka zajištění přístřeší (pozn. soudu, zánik nájemního vztahu žalobce nepopíral), že žalobce předmětný byt od 5. 2. 2022 neužívá a že vyklizení předmětného bytu bylo po právu. Žalobce s těmito závěry, resp. se závěry civilních soudů nesouhlasí a požaduje, aby správní orgány a potažmo i zdejší soud provedly svá vlastní skutková zjištění a vyvodily z nich právní závěry.
18. Tento požadavek je však rozporný s § 57 odst. 3 správního řádu a § 52 odst. 2 s. ř. s., neboť civilní soudy již pravomocně rozhodly o několika předběžných otázkách náležících do jejich pravomoci, tudíž jsou správní orgány jejich závěry vázány a zdejší soud z nich vychází. Správní orgány ani zdejší soud nemohou měnit rozhodnutí civilních soudů, protože k tomu nemají pravomoc. Nesouhlasí-li žalobce s rozhodnutím civilního soudu, musí využít příslušné opravné prostředky. Podání odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí ani správní žaloba takovými prostředky nejsou. Soud proto neprovedl žádný z žalobcem navržených důkazů směřujících k vyvrácení závěrů civilních soudů (pokud jde o vyjádření Ministerstva vnitra, k tomu viz níže). Podstatné tedy je, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí (a stav k tomuto dni je rozhodující pro posouzení napadeného rozhodnutí soudem) existovala pravomocná rozhodnutí příslušných soudů o relevantních předběžných otázkách, která jsou založena ve správním spisu.
19. Dle usnesení sp. zn. 55 Co 342/2021, bod 9, „[e]xečutivní titul se stal vykonatelným a oprávněný v průběhu řízení doložil zajištění přístřeší pro povinného“. Dovolání proti tomuto usnesení bylo odmítnuto usnesením Nejvyššího soudu ze dne 7. 6. 2022, č. j. 26 Cdo 934/2022-150.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

20. Dle usnesení sp. zn. 55 Co 151/2022, bod 12 „[j]e třeba [vlastníkovi předmětného bytu] přisvědčit v tom, že bez zajištění přístřeší pro žalobce by nebyl s návrhem na nařízení exekuce úspěšný. Je zcela mylná a zkreslená představa žalobce, že mu nebylo zajištěno přístřeší tím, že [vlastník předmětného bytu] pro něj neuzavřel nájemní smlouvu. Zajištěním přístřeší je třeba rozumět to, že žalobci je umožněna a zajištěna možnost uzavřít nájemní smlouvu [...] Pokud [vlastník předmětného bytu žalobci] toto umožnil, což v daném řízení prokázal, splnil tak svoji zákonnou povinnost [...] Je tedy zřejmé, že žalobce postupuje po celou dobu v rozporu s dobrými mravy, nerespektuje zákon ani soudem mu uložené povinnosti [...] právě tento [§ 1007 odst. 2 občanského zákoníku] legalizuje vypuzení z držby v případě, když druhá strana odepře plnit, když někdo brání výkonu práva, nebo již nedbá povinnosti zdržet se nějakého konání. O takovou situaci se nepochybně jedná v souzené věci. Na straně žalobce se jedná zjevně o nepravou držbu [...] ze strany žalobce se zcela nepochybně jedná o zneužití práva, takové chování pak nepožívá právní ochrany.“.
21. Jak rozhodnutí soudů o návrhu žalobce na odklad provedení exekuce a na zastavení exekuce, tak rozhodnutí soudů o žalobě žalobce na ochranu před vypuzením z držby tedy shodně a jednoznačně konstatují, že vlastník předmětného bytu pro žalobce v souladu se zákonem zajistil přístřeší, čímž zaniklo užívací právo žalobce k předmětnému bytu.
22. Z rozhodnutí soudů o žalobě žalobce na ochranu před vypuzením z držby je pak zcela zjevné, že vlastník předmětného bytu vypudil žalobce z držby předmětného bytu po právu, což potvrzuje, že žalobce předmětný byt od 5. 2. 2022 neužívá, a vlastník předmětného bytu svým postupem nezasáhl do žalobcova práva na nedotknutelnost obydlí, resp. zasáhl do něj oprávněně, na základě zákonem aprobovaného důvodu.
23. Soud tudíž přisvědčuje názoru správních orgánů, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí byly splněny veškeré podmínky dle § 12 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o evidenci obyvatel. Lze dodat, že ústavní stížnost proti usnesení sp. zn. 55 Co 151/2022 byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne ze dne 20. 12. 2022, sp. zn. IV.ÚS 2247/22.
24. Pokud jde o žalobu žalobce o náhradu nemajetkové újmy proti Ministerstvu vnitra odůvodněnou tím, že příslušníci Policie ČR nezabránili vyklizení předmětného bytu, soud nepovažuje vyjádření Ministerstva vnitra za relevantní, neboť jak uvedl výše, vyklizení předmětného bytu shledaly soudy zákonným a názor Ministerstva vnitra na tom nemůže nic změnit. Lze dodat, že vyjádření Ministerstva vnitra není veřejnou listinu, poněvadž v řízení o žalobě vystupuje Ministerstvo vnitra v pozici účastníka řízení, a nikoli státního orgánu uplatňujícího svou pravomoc. Z tohoto důvodu soud neprovedl žalobcem navržený důkaz – vyjádření Ministerstva vnitra.

Závěr

25. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
26. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 12. června 2023

Milan Tauber v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.